

Henry Ford za svobodno trgovino, prej je zastopal visoke tarife

Boston, 14. novembra. Henry Ford, največji prijatelj Herbert Hooverja in zagovornik visokega tarifa, se je spremenil preko noči in je začel zagovarjati svobodno trgovino med narodi kot edino rešilno pot iz depresije. Ford je dospel v to mesto v svojem privatnem železniškem vozu. Kmalu po prihodu v mesto se je Ford izjavil nekako tako-le: "Po mojem mnenju se bo splošni položaj med narodom nemudoma izboljšal, ako upeljejo demokrati svobodno trgovino med narodi. Tako stoji zapisano v njih platformi, in če demokrati to naredijo, prinesejo ogromno korist vsemu svetu. Ako se spremeni današnji denarni sistem, ako se upelje svobodna trgovina med narodi, tedaj dobijo narodi novo upanje, optimizem, in prosperiteta in sreča bo zavladala po vsem svetu. Jaz nisem narodnjak. Jaz sem mednarodni človek, in sem prepričan, da mora sleherni dovolj zaslužiti, najsi bo kjerkoli, toliko, da se pošteno preživi." Tako je govoril Ford včeraj, dočim je pred tremi tedni z vso silo zagovarjal visoki tarif in politike Hooverja.

Opera "Marta"

Sijajno je bila vprizorjena v nedeljo večer krasna opera "Marta" po pevcih in pevkah samostojne "Zarje." Obširna dvorana S. N. Doma je bila napolnjena. Pevci in pevke so podali svoje najboljše, bodisi v solospievih kot v zborih. Izrazite so bile tudi kretne igralce, in kostumi so bili zelo pestri, odgovarjajoč razmeram, ko so se vršili dogodki, katere opeva opera "Marta." Navzoče občinstvo je zelo pozorno sledilo proizvajanju "opere" in nagradilo pevce in pevke z burnim ploskanjem.

5000 mož v New Yorku je dobilo delo

New York, 14. novembra. — Pri zadnjih volitvah so volivci New Yorka odobrili bondno izdajo v svoti \$30,000,000. Najmanj 5000 mož, ki so sedaj brez dela, bo v kratkem sprejetih na delo od mesta ali države. Delali bodo pri javnih delih.

Iščejo se

Generalni konzulat Jugoslavije v New Yorku išče sledeče osebe: Ciril K. Leošovec, doma iz Istre, Mike Nova, ki je bival prej v Passaic, N. J., Silvester Paulin, stanujoč v Clevelandu, Ivana Prešern, rojena Tičar, prej stanujoča v Yukon, Penna., Miha Puškar iz Gline, Andrej Rataj iz Ponikev, Alojzija Stanko, Matija Stavanja, ki je prej bival v Blocton, Ala., Aleksander in Magdalena Toma, prej bivajoča v Kent, Ohio, Silvester Turk iz Gaberja pri Ajdovščini in Anton Zajc iz Velikega Mraševega, okraj Krško. Vsi navedeni naj se zgledajo v njih lastnem interesu pri generalnem konzulatu Jugoslavije in naj naslovijo pisma: Royal Yugoslav Consulate General, 1819 Broadway, New York City.

Malo potrpite!

Mr. Louis Gliha, 9105 Union Ave. nam sporoča, da ne more dati vsakemu posebej pobotnico, kar je daroval za Peter Simčiča. Kakor hitro se pa stvar uredi, bodo pa vsa imena in vsote priobčene v listu.

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

Slovenski tednik "Obzor" v Milwaukee piše: "V zadnji številki "Obzora" smo med slovenskimi ameriški novicami poročali, da je v Collinwoodu slovenski pevski zbor "Jadran" vprizoril tridejansko opereto "Pri treh mladenkah." Oba clevelandška dnevnik poročata o velikanskem uspehu, ki ga je dosegla vprizoritev te prve operete, ki se je lotil omenjeni pevski zbor. Vprizoritev je bila pevsko in igralsko prvovrstna za diletantski oder, in dvorana je bila vključno razmeroma visokim cenam za današnje čase (vstopnina je bila po 50c, 75c in \$1.00) nabito polna občinstva. Da je zbor mogel spraviti to delo na oder se je moral pač obrniti za podporo na razna društva in slovenske trgovce, ki so radi in brez godrnjanja prispevali v ta plemeniti namen. "Jadran" je obelodanil imena 60 slovenskih družtev, trgovcev in posameznikov, ki so z oglašili ali na direktn način prispevali gmočno, da so se krili stroški. Z združenimi moči je šlo. Tako se danes Cleveland lahko ponaša, da je prva slovenska naselbina, ki se ne straši stroškov in truda in ne današnjih slabih časov, da pokaže, kaj se da med delavci na kulturnem polju doseči, ako je srce in pogum na pravem mestu, in ako je v naselbini dovolj razumevanja za delo onih, ki se mučijo, da ne zaspi med nami vsa zmisel za kulturni in izobraževalni napredek. In pri nes? (V Milwaukee.) V zadnjih dveh tednih smo imeli dve prireditvi. Obe ste bili prireditvi naših kulturnih društev, za kateri so se člani in članice pripravljali mesece in mesece, da jih s trudom in požrtvovanjem ter z velikimi stroški spravijo na oder. In kaj se je zgodilo? Obakrat ste šli obe društvi pošteno "v luknjo." Ker ste hoteli pokazati res nekaj izrednega, lepšega in boljšega, sta morali v zahvalo za ves trud, ki so ga imeli z vajami, poseči globoko v žep še v svoji lastni izrpani blagajni, da sta poplačali stroške. Ali ni to žalostno?

1000 dijakov napadenih od policije v Varšavi

Varšava, Poljska, 14. novembra. Kakih 1000 poljskih dijakov je priredilo včeraj ogromne proti-židovske izgrede. Nad sto židovskih trgovin v mestu je bilo napadenih in silna škoda povzročena. Policija je napadla dijakove in jih mnogo ranila. 40 dijakov je bilo aretiranih.

Zginile so

Neznano kam so zginile ta teden tri mlade ženske. Ena je Leona Kaufmann, stara 20 let, 10111 Empire Ave. Zjutraj se je odpravila z avtomobilom z doma, popoldne je pa možu telefonirala, da bo v eni uri doma. Potem pa niso več slišali od nje. To je bilo pretekli petek. Druga je 29 letna Mildred Gordan, 2199 W. 6th St. V petek zjutraj je šla z doma in se ni več vrnila. Tretja je 22 letna Alice Gruss, 11291 Turner Ave., ki je zginila na enak način preteklo soboto.

Ameriško državljanstvo

Prihodnje zaslivanje za ameriško državljanstvo se vrši na zvezni sodnji v petek, 18. novembra, dopoldne. Kakih 300 prosilcev pride na vrsto, med njimi precej naših ljudi.

Evropski dolгови se morajo revidirati, je mnenje ameriških trgovcev

New York, 14. novembra. Posebna komisija, ki je bila sestavljena, da študira problem mednarodnih dolgov, se je izjavila, da je potrebno, da se odredi nadaljnji moratorij na dolgov, in da se podvrže vsi mednarodni dolgov ponovni reviziji. Ta predlog so odobrili voditelji 51 različnih organizacij, med katerimi so kapitalistične, trgovske, farmerske in delavske organizacije. Predlog se glasi, da naj kongres najprvo odredi moratorij na dolgov, da se na ta način narodom da dovolj časa, da pridejo do sklepov, kaj narediti z dolgov v bodoče. Na ta način, kot se danes vodijo mednarodne finance, je nemogoče iti naprej. Amerika bi morala kolikor toliko popustiti na teh dolgovih in bi gotovo dobila v zameno mnogo mednarodne trgovine, katero sedaj tako trpljivo pogreša. Na ta način bi bilo odpravljeno polovico brezposelnosti, in sigurnost ameriških interesov v evropskih podjetjih bi se podvojila.

Policija v Chicagi je odkrila strašno najdbo

Chicago, 14. novembra. Tukajšnji policiji je nekdo sporočil, da je bil na praznem lotu na zapadni strani mesta pravkar pokopani nekli ugledni meščan, katerega so banditi ubili. Policija je šla na lice mesta z lopati in krampi. Kopali so policisti globoko in ko so izkopali nekako pet čevljev globoko jamo, so v resnici dobili mrtvaško rakev. Nervozno so dvignili rakev iz zemlje, odbili pokrov in zagledali v rakvi — mrtvega psa, obdanega s cvetlicami in spomini. Policisti so "truplo" zopet zagrebli. Doggone it!

"Mehka" konvencija

V Clevelandu zbirajo se dni izdelovalci mehke pijače, in ne samo ameriški, pač pa so dospel tudi konvencijo tudi izdelovalci iz drugih dežel. Iz Anglije je dospel na primer 10 delegatov. Vseh delegatov skupaj je nad 5000. Uradna konvencija bo odprta v sredo, ko bo župan Miller navzoč. Kot trdijo uradni organizacije napravijo tovarnarji mehkih pijač 19,000,000,000 steklenic sladke pijače vsako leto. Več kot 120,000 ljudi je zaposlenih v tem podjetju. Med drugimi delegati je tudi Mr. John Potokar, poznani lastnik edine slovenske izdelovalnice prstnih mehkih pijač v mestu.

Louis je stari ata

Kdo ne pozna našega priljubljenega Louisa Špehke, ki zna postavljati fence, da drži sto let, in ki zna zaigrati polke in valčke, da vas ščiplje za ušesi! No, vidite, ta Louis Špehek je imel sina Louisa, in sin Louis se je poročil s prijazno John Mandelnovo hčerko, in ta mladi par je zadnji petek dobil prijazen obisk teticke storklje, ki je zaenkrat prinesla zalo hčerko. Mati in dete, vse je zdravo, naš Louis je pa stari ata in bo novorojenki lahko igral najlepše valčke, da bo mirno spavala in vzrastla v — izvrstno pevko.

Community fond

Prvi dan kampanje za Community fond se je nabralo \$570,043. Skupna svota, ki je potrebna, znaša \$4,250,000. Blossom družina je darovala \$75,000.

Roosevelt sprejme

Albany, New York, 14. novembra. Franklin Roosevelt, novo izvoljeni predsednik, je noč sprejel povabilo predsednika Hooverja in brzojavno odgovoril, da se bo sestal z njim, da sebe in informalno prouči z njim položaj, ki je bil ustvarjen, ko sta Francija in Anglija odpovedali plačilo dolga. Roosevelt pa je zraven pristavil, da vprašanje, ki je nastalo radi Francozov, Angležev in drugih narodov, ki nečejo plačati dolgov, nalaga v prvi vrsti odgovornost na rame onih, ki so sedaj na vladi. Pripravljen pa je takoj priti v Washington. Hoover se pričakuje, da pride v Washington v sredo, in še ta teden se bosta sešla Hoover in Roosevelt, da začneta reševati pereče vprašanje mednarodnih dolgov. Še nikdar prej se ni zgodilo, da bi predsednik poklical novo izvoljenega predsednika nasprotne politične stranke na tako važno posvetovanje. Hoover je dobil Rooseveltov telegram v Pratt, Kansas, in je bil videti zelo zadovoljen. Hoover je dobil mnogo brzojavov, v katerih se mu daje priznanje, ker je povabil Roosevelta na posvetovanje v tako važni zadevi.

Ruska vlada je odredila, da mora iz službe 25,000 različnih uradnikov

Moskva, 14. novembra. Ruska vlada je začela s kampanjo, katere namen je očistiti razne urade od prevelikega števila uradnikov. Odredila je odpust kakih 25,000 do 30,000 uradnikov po deželi. Vlada trdi, da je preobilno število uradnikov oviralo napredek dela in poslovanja. Dvanajst dni so dobili uradniki odloga, da odidejo iz svojih uradov. Kot trdi vlada, jim bo raje preskrbela dela na kmetijah ali pa v tovarnah. Radi te akcije pričakuje vlada, da se bo vladna zmoglost poslovanja mnogo izboljšala, da bodo šli posli hitreje od rok in da se bodo vladni stroški zelo znižali. Do 15. decembra morajo biti vsi dotični uradniki izven svojih uradov. 5000 knjigovodij bo poslanih na državne farme v bližini Moskve, kjer bodo opravljali hlapčevska dela.

Predsedniški glasovi

Washington, 14. novembra. Volivna poročila manjkajo še iz 9,518 volivnih okrajev Amerike. Dosedaj so glasovi kot sledi: Roosevelt 21,115,522, Hoover 14,900,713, Thomas 557,316. Upshaw, suhač, 26,829, Harvey, kandidat Liberty stranke, 21,200, Foster komunist 15,410, in Reynold kandidat socialističnedelavske stranke, 3,580.

24 premogarjev ubitih v rovu v Angliji

London, 14. novembra. V premogovniku v Wigen, Lancashire, je 900 čevljev globoko pod zemljo nastala danes razstrelba, ki je ubila 24 premogarjev in štiri nadaljne premogarje še pogrešajo.

Demokratska seja

V sredo večer, 16. novembra, se vrši skupna seja slovenskega moškega in ženskega demokratičnega kluba 32. varde. Seja se vrši pri Turku, 16011 Waterloo Road. Stvar je zelo važna. Posebi se vrši zabava.

Sovjeti tožijo Anglijo, da se je hotela okoristiti z Zedinjenimi državami

Moskva, 14. novembra. "Izvestija," uradni organ boljševiške stranke v Rusiji, prinaša danes obtožbo proti Angliji. Časopis piše, da je angleška tajna policija na delu, da ponaredi "uradne dokaze," ki naj doženejo, da je Joseph Stalin, diktator Rusije, dirigiral korakanje brezposelnih v Londonu in da hujskajo Rusi na revolucijo v Indiji. Časopis nadalje trdi, da s tem, ko je Anglija pred kratkim odpovedala trgovsko pogodbo z Rusijo, da je na široko odprla pot propagandi proti Rusiji. Nadalje se dolži Anglijo, da je slednja začela propagirati v Zedinjenih državah, da Amerika ne začne s pogajanjmi za boljši sporazum med Ameriko in Rusijo. Sovjetski organ absolutno zanika, da bi se Rusija vmešavala v politiko proti Angliji ali proti Zedinjenim državam, in navaja, da so to le želje angleške vlade, ki se nahaja v hudih zadregah.

Zdravnik se je žrtvoval za znanstvo

New York, 14. novembra. — Medicinska veda žaluje za novo žrtvijo, ki je bila darovana na oltar znanstva. Gre se za 29 let starega zdravnika, dr. William Brebnarja, v bakteriološkem oddelku newyorské univerze, ki je umrl v bolnici na posledicah, ko ga je ugriznila opica. Opica je ugriznila mladega zdravnika, potem ko ji je vcepil bacile, ki povzročajo otroško otrpnost. Kljub vsem poskusom medicinske vede ga niso mogli ohraniti pri življenju.

Ranjka Mrs. Jerše

Poročali smo včeraj, da je umrla Mary Jerše. Ranjka je bila doma iz Iga pri Ljubljani, in je bivala v Ameriki 26 let. Tu zapušča dve hčeri, Josephine in Jennie. Josephine je omožena Zakrajšek. Tu zapušča tudi eno sestro, v Willard, Wisconsin, pa enega brata, v stari domovini pa brata in sestro. Ranjka je bila članica sledečih društev: društva Srea Marije (staro), društva sv. Ane št. 4 S. D. Z., društva Macabees in Oltarnega društva sv. Vida. Pogreb se vrši v petek zjutraj iz hiše žalosti na 6220 Carl Ave. v cerkev sv. Vida ob 9. uri zjutraj pod vodstvom Fr. Zakrajšek. Iskreno sožalje prestali družini in sorodnikom!

Usoda brezposelnih

John Henderson, brezposelni delavec, je dobil od dobrodelne družbe par novih čevljev. Seveda, prvovrstni čevlji to niso, toda bolje nekaj kot nič. Henderson stanuje na E. 105th St. in Superior Ave. Pa je slišal, da se dobi v Rocky River delo, in ker nima denarja, se je peš odpravil tja. Dela ni dobil in moral je zopet peš nazaj. Razdalja med Rocky River in E. 105th St. znaša nekako 18 milj. Spotoma ga je dobil dež, in ves premočen je prišel domov. Čevlje je dal sušiti, in medtem so popokali, da niso več za rabo. Dobrodelna družba pravi, da ne more vsak dan dajati novih čevljev brezposelnim, Henderson pa ven ne more s razbitimi čevlji. Težko je danes, težko!

Iz bolnice

Iz bolnišnice se je vrnila Mrs. Mary Smolič, 1120 E. 71st St. Nahaja se sedaj na domu. Prijateljce jo lahko pridejo obiskat.

Nad 4000 ljudi na delu prvi dan, ko se je otvorila dobrodelna akcija

Cleveland, — Nad 4000 mož in žensk je šlo včeraj na delo, ko je bil otvoritveni dan za Community fond, ko se začnejo nabirati prispevki za brezposelne in potrebne v Clevelandu. To je štirinajsta enaka kampanja v Clevelandu. Nabirati bo treba v dobrem tednu najmanj \$4,250,000, ker če se ne bo, brezposelni in potrebni ne vedo, kje bodo dobivali živež in hrano. Ta denar se razdeli med nekako 100 dobrodelnih organizacij v Clevelandu, ki skrbijo za brezposelne. Lokalno kampanjo v Clevelandu podpira Narodna Relief Mobilization, kateri načeljuje Newton D. Baker. Kampanja bo trajala deset dni. 80 odstotkov nabranega denarja gre za odpomoč potrebnim družinam, za bolnišnice in sirotišnice, za ubožne otroke, dočim se vporabi ostalih 20 odstotkov za vzgojo značajev in v zdravstvene svrhe, da se tako vzdržuje morala naroda. Seveda Community fond ne bo zadostoval za vse potrebe. Posebni davki, narodna pomoč, davek na gorolin in Rekonstrukcijska finančna korporacija bodo morali pomagati. Toda Cleveland vse te izvanredne pomoči ni deležen, ako sam najprvo ne spravi skupaj gotove svote, kot se zahteva v Community fondu. Pričakuje se, da bodo brezposelni in potrebni v Clevelandu tekom prihodnjega leta potrebovali najmanj \$18,000,000. Za 35,000 družin bo treba skrbeti samo v tej zimi. Računa se na tri cente stroškov na eno jed za vsako osebo, in če računamo na pet ljudi v družini, zneso to \$15,750 na dan samo za jestvino. Na mesec zneso to \$472,500, ali skoro pol milijona dolarjev. V tem ni vključena razsvetljava, kurjava, obleka ali stanovanje. Vsa energija Clevelanda se mora potruditi, da se nabere potreben denar. Cleveland ne more pripustiti, da bi ljudje stradali.

Roosevelt se je zavaroval za \$500,000

New York, 14. novembra. — Danes je bila podpisana zavarovalninska polica v svoti \$500,000, ki se izplačuje v slučaju smrti novo izvoljenega predsednika. Toda družina po smrti Roosevelta ne bo dobila tega denarja, pač pa sanatorij za poškodovane ljudi v Warm Springs, Georgia, kjer se bodo siromašni poškodovani lahko zastopali zdravili na račun te police.

Vojska med zvezdami

Kdor bo jutri zjutraj zgodaj vstal bo videl nenavadno nebesno prikazen, ko uprizorijo meteoriti ogromen umetni ogenj na nebu. Najbolje se bo videlo proti vzhodni strani in sicer med 5. in 6. uro zjutraj. Ta nebesna vojska se vrši sicer vsako leto, toda najbolj vidna je vsaki 33 let, ko pride Tempelnov komet okoli svojega 1,800,000,000 milj dolgega potovanja.

Dobri prešiči

Mr. Martin Skuly, 5034 Warner Road, Garfield Heights, ima cele črede najfinjših, tolstih in zanesljivih prascev, katere prodaja sedaj po najnižjih cenah. To so zanesljive živali, katere dobite po najnižji ceni. Mr. Skulya priporočamo rojakom.

* Kitajci začnejo svoje novo leto v februarju.

Zavarovalnina proti brezposelnosti bo najbrž upeljana v državi Ohio

Columbus, Ohio, 14. novembra. Državna komisija, ki je študirala problem brezposelnosti, je podala te dni governerju White svoje priporočilo, v katerem se zahteva, da se uvede zavarovalnina proti brezposelnosti v državi. Governer White, demokrat, je pripravljen tako zavarovalnino priporočiti državnim postavodajalcem v posebni poslanici. Postavodajalec se zbere prvi teden v januarju mesecu. Med drugimi postavodajalci bo tedaj navzoč tudi novoizvoljeni Mr. Wm. M. Boic-Boyd, ki se zelo poteguje za upeljavo zavarovalnine proti brezposelnosti. Governer White je lansko leto nasvetoval državnim postavodajalcem, da imenuje enaka komisija, in postavodajalec jo je tudi v resnici imenoval. Komisija je svoje poročilo governerju izrazila v kratkem sledeče: "Ker vemo, da se pripeti gospodarska kriza vsaki deset let, in ker vemo, da davkoplačevalci, delodajalci in delavci nikdar niso pripravljeni na enake krize, da se zavarujejo za brezposelnost, ki prizadene vse enako, delavce in delodajalce, tedaj priporočamo governerju, da se upelje v državi Ohio zavarovalnina proti brezposelnosti."

Angleški dolg

London, 14. novembra. Pregled dolga, ki ga dolguje Anglija Ameriki je sledeč: 15. decembra mora plačati Anglija Ameriki \$95,500,000, in sicer \$30,000,000 na račun dolga, ostalo so pa obresti. Skupni angleški dolg je znesel ob zaključku lanskega leta \$4,600,000,000. Od tega so Angleži plačali \$202,000,000 na glavnico, \$1,149,000,000 pa za obresti. Angleži so doslej skupaj plačali Ameriki \$1,351,000,000.

Mora voziti premogovni zrakoplov

Washington, 14. novembra. — Bascom Slem, bivši privatni tajnik predsednika Coolidgea, je stavil z nekim demokratom, da bo Hoover zvojen. In stavil je, da če bo Hoover poražen, da pripelje z zrakoplovom eno tono premoga iz Camdena, New Jersey, v Washington. Slem je te dni pripeljal premog v Washington veselemu demokratu.

Radio program

Pol ure slovenskega radio programa preteklo nedeljo je bil vesel dogodek v naselbini. Mr. Charles Zorman, vodja programa, je s svojim orkestrom zaigral štiri jako mične komade, prepletene z ljubkimi slovenskimi naprevi, kot "Triglavski spomini," "Slovenski biseri" in ona lepa "En starček je bil." Zaključek je tvoril krepki "Holzhacker-march." Josephine Lausche-Welf in Mary Udovich sta pa zapeli Zormanovo pesem "Tebi," katero je uglasbil dr. Lausche, potem "Domače pesmice" in "Zidana marelja." Orkester dr. Lauscheja je imenito spremljal petje. Lepa hvala vsem trgovcem, ki so omogočili program.

Velik ogenj

V prostorih O. D. Summers Dry Cleaning Co. na 6220 Carnegie Ave., je nastal v nedeljo velik ogenj, ki je povzročil \$25,000 škodo. Dvanajst ognjenjarskih kompanij je končno ogenj ugasnilo. Kako je nastal ogenj, je nemogoče povedati.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo, celo leto \$8.00; pol leta \$4.00; za četrt leta \$2.50
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 269, Tue., Nov. 15th, 1932

Času primerne

Mogoče bo pa Roosevelt vsaj toliko naredil, da bo vsak delavec imel vsaj dva kosa kruha na dan, namesto dveh piščancev, katere je Hoover obljudil.

Herbert Hoover izjavlja, da je vesel, ker je razrešen predsedniških dolžnosti. I bet your sweet life, da ni toliko vesel, kot je pa vesel ameriški narod, da se ga je znebil.

In sedaj, ko Hoover ne bo več predsednik, bo imel več časa, pa gre lahko iskat oni vogal, za katerim se po njegovem mnenju skriva prosperiteta.

"Trava bo rastle po mestnih ulicah, ako ne bom jaz izvoljen," je dejal Herbert Hoover pred enim tednom. In včeraj smo videli tri slovenske farmarje iz Geneve, ki so prišli v Cleveland po svežo travo. Pa so se prazni vrnili domov.

In ker smo že pri farmarijih, naj povemo, da smo včeraj slišali o nekem farmarju, ki je ponudil oblastem svojo farmo za sirotišnico, tako da se mu ne bo treba seliti.

Montagu Norman, glavar Bank of England, največje banke na svetu, je izjavil, da nikomur niso znana zdravila za depresijo. Hm, samo pravega zdravnika je treba, ki zna zdravila predpisati.

Neka korespondenčna šola je ponudila zločincem v raznih ječah prost pouk o pisanju. Saj smo vedno trdili, da ni dovolj pisateljev v ječah.

In ravno ob času, ko so ljudje skoro prenehali verovati v peklo, se je pojavila med nami depresija.

Današnja depresija je povzročila tudi to, da imajo naše bratske Jednote več bolnikov, zdravniki manj pacientov, pogrebniški pa so brezposelni.

Kot se poroča, je Moskva prispevala pol milijona dolarjev za komunistično predsedniško kampanjo v Ameriki. Komunisti so dobili 20,000 glasov, torej velja vsak komunistični glas \$25.00.

Roosevelt je dobil 24,000,000 glasov, in če bi demokratsko stranko veljal vsak glas \$25.00, bi bila depresija odpravljena.

Iz Akrona se poroča, da so komunisti predložili mestni zbornici sledeče zahteve: \$15.00 na teden za vsakega brezposelnega, prosto najemnino, prosto hrano, zavarovalnino zoper brezposelnost, pokojnino, nič dela in kontrola dobrodelnih družb... Upamo, da imajo že avtomobile, šoferje in hišne slugе.

Neki francoski filozof trdi, da se je človek na zemlji zavedel greha šele pred 5,000 leti. In če bo ta depresija še kaj trajala, bomo tudi na grehe pozabili od slabosti, ker ne bomo mogli več se zavedati.

Hoover je ponudil Rooseveltu svojo pomoč pri vladi. Oj strela božja! Kaj se ga v resnici ne bomo mogli znebiti!

Neki Novači iz Clevelanda poroča, da mu je bilo ukradenih \$550.00 iz žepa, ko se je nahajal na neki seji komunistov. Nismo vedeli, da imajo komunisti toliko denarja.

V Kentucky imajo postavbo, k ipravi, da se morajo glasovi šele drugi dan po volitvah šteti. Ljudje se morajo namreč strezniti.

D O P I S I

Euclid, O.—Sedaj, po volitvah, mi prihajajo na misel besede: Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Tako nekako se je zgodilo milostljivemu gospodu Hooverju. S kakršno mero je sejal, s tako mu je bilo z obresti mi povrnjeno na volivni dan. Se vidi, da se je narod oprijel priloženosti otresti se tirana z obema rokama. In otresel se ga je — hvala Bogu, Hooverju pa naj bo lahka ameriška zemljica.

Se ena stvar mi je na srcu in ki bi rada, da vsak ve o tem, to je prireditve skupnih društev fare sv. Kristine, ki se bo vršila v sredo pred Zahvalnim dnem in še na Zahvalni dan. Nič ne bom povedala kaj bo in kako bo, samo toliko rečem, da kaj tekega še ni bilo. Le toliko opozarjam gospodinje, da ne bodo jamrale, kje

bodo dobile kokoši za takrat. Le kar k nam pridite na našo prireditev. Dobile jih boste tako poceni, da boste kar zijale začudenja. Pa še plesale boste lahko povrh, če vas bodo pete srbele. Toliko za danes. Natančneje pojasnilo dobite pozneje. Najlepše pozdrave vsem čitateljem in čitateljicam Ameriške Domovine, Jakatu pa medveda.

Članica publ. odbora.

Maple Heights, O.—Zahvaljujem se uredniku tega lista za priobčitev mojega dopisa za prireditev našega novo ustanovljenega političnega kluba. Imeli smo uspeh, kakršnega nismo pričakovali v teh mizernih delavskih razmerah. Upam, da nam bo šlo uredništvu Ameriške Domovine tudi v prihodnje na roko. Uslugo

bomo cenili, ker bo v korist pri naši delavski borbi za izboljšanje naših delavskih razmer.

Ameriška Domovina je v naši naselbini zelo poznana in razširjena, zato upamo, da dobimo za prihodnjo prireditev zopet malo prostora v listu, kar nam bo gotovo pomagalo do povoljnega uspeha.

Hvala našim slovenskim trgovcem in obrtnikom za poset in naklonjenost, da smo v teh slabih časih dosegli tak lep uspeh. Posebno presenečenje je bil slovenski politični govor, ki se je morda prvič slišal v naši naselbini. Pevski zbor iz Newburga nam je pa zapel krasne slovenske pesmi. Želim, da bi ga imeli priliko slišati še večkrat. Tudi naši bratje Čehi niso bili izostali, tako da je bila prireditev vse skozi lep uspeh. Na prihodnjo prireditev vabimo tudi Jakata, da se nasrka svežega zraka in da bo katero povedal.

Torej še enkrat hvala našemu dnevniku Ameriški Domovini za naklonjenost in pozdrav vsem čitateljem.

Philip Furlan,
tajnik pol. kluba.

Cleveland (Newburg), O.—Že od pomladi se pevci in pevke pri cerkvenem zboru Slovenija fare sv. Lovrenca, pod spretnim

KONCERT "SLOVENIJE"

O našem pevskem društvu "Sloveniji," ki oskrbuje petje v cerkvi sv. Lovrenca, se ne čuje mnogo. Leto za letom vrši svoje pevsko poslanstvo požrtvovalno in nevtrudno in ne išče svetne hvale. Vendar pa se zaveda, da kot slovenski zbor ima tudi zunanjo cerkve nalogo oznanjati in razodevati lepoto slovenske pesmi. Zato od časa do časa pomaga s svojim petjem povzdigniti to ali ono slovensko slavo.

V nedeljo večer dne 20. novembra pa bodo pevci in pevke "Slovenije" pokazali svoje pevске zmoglosti v samostojnem koncertu in sicer v Slovenskem Narodnem Domu na 80. cesti. Pevskih prireditev je med nami vedno dovolj, in to je prav. Saj imamo vsi slovenski pevci važno kulturno nalogo. S pomočjo naše pesmi, ki je poleg milozvočne slovenskega jezika naša najdražja svetinja, pomagamo buditi slovensko zavest, graditi slovensko skupnost in vzbujati slovenski ponos.

Program, ki ga pripravlja "Slovenija" z Ivanom Zormanom na čelu, bo tako pester, da bo gotovo za vsakega poslušalca nekaj. Poleg skrbno izbranih zborovskih točk, bomo slišali tudi

vodstvom našega pesnika g. Ivan Zormana pridno vadilo za koncert, katerega priredijo 20. novembra v S. N. Domu na 80. cesti. Vsi vemo, da so delavske razmere v naši naselbini silno slabe, ker je večina naših ljudi zaposlenih po jeklnah in te jako slabo obratujejo. Zato naše društvo zadnjih par let ni napravljalo nobenih prireditev. Vsem je znano, da cerkveni zbor skrbi za lepo petje v cerkvi in nas slišite peti le nabožne pesmi, zato smo sklenili, da priredimo koncert, da slišite tudi naše krasne narodne pesmi. Ker imamo precej stroškov na koru, smo se odločili za ta koncert in upamo, da se farani in tudi drugi v čim večjem številu udeležijo in s tem pokažejo svoje priznanje pevčcem. Kajti največje veselje pevca je, ako s svojo pesmijo ljudi razveseli. V sled slabih razmer bodo vstopnice samo po 40 centov. Po koncertu se pa še malo zavrtimo in potem odidemo na svoje domove zadovoljni užitka, ki ga nam more dati le lepa slovenska pesem in prepričani, da smo storili tudi dobro delo in dali novega poguma našemu cerkvenemu zboru.

Torej na svidenje v nedeljo pri slovenskem koncertu v S. N. Domu.

Joseph Smrdel,
predsednik.

več lepih solospjevov.

Seveda nas vse skupaj lomi tetka depresija, ki je že toliko časa pri nas v posetih, da se je močno postarala. Vendar pa bo vstopnina h koncertu tako malenkostna, namreč 40 centov, da vam ta problem ne bo delal prevelike preglavice. Pevci in pevke "Slovenije" se bodo na moč prizadevali, da vam bodo dali užitka ne za 40 centov, marveč za 40 dolarjev.

Pričakujemo mnogoštevilne udeležbe zlasti od faranov sv. Lovrenca. Z veliko udeležbo boste dokazali, da cenite idealni, velikodušni trud pevcev in pevk za faro. Tako jim boste vlili novega poguma in veselja za nadaljnje delo. Pa tudi vsi drugi ljubitelji slovenske pesmi ste prijazno vabljeni. Kdor se udeležuje naših pevskih koncertov, je podpornik in zaščitnik slovenskega kulturnega dela. Edina nagrada, ki jo slovenski pevci pričakujejo in s katero se tudi popolnoma zadovoljijo, je ta, da se rojaki zanimajo zanje in jih pridejo poslušati. Zatorej, čim več ves bo, tem bolj bomo veselili, tem bolj vam bomo hvaležni.

Odbornik "Slovenije."

DVAJSET LET MED CLEVELANDSKIMI SLOVENCMI

Plše J. J. Oman

Prišel sem toraj k sv. Lovrenca 1. septembra, leta 1915 (in ne leta 1911, kakor je črkostavec zadnjič zapisal). Zelo nerad sem šel, toda pomagala ni nobena zavba. Pokorščina, katero sem prisegel svojemjo škofu, mi je velala tako. Vrh tega sem bil pa tudi prepričan, da se bomo s farani sv. Lovrenca končno privadili eden drugemu. Zato sem sklenil poprijeti se dela in z božjo pomočjo ustrajati, pa naj pride kar hoče. "Bodi pravi duhovni oče tem ljudem." Te besede mojega nadpastirja so mi bile večkrat v bodrilno zlasti od začetka, ko sem moral tu pa tam kako neprijetno slišati. Toda povrnimo se nazaj k prihodu.

Domotožje, ki me je prvi hip obšlo, me je kmalu popustilo. Saj ni bilo časa za kako nandaljno sentimentalno premišljanje. Okoli mene so ležale knjige in drugo, vse navskriž, po stoleh, po mizah in po tleh. Šel sem po sobah, da dobim nekoliko pojma, kam pojde to, kam ono. Pohištvo in župnišče je bilo po večini slabše vrste, tu pa tam tudi staro, toda to me ni brigalo. Glavna skrb je bila, da napravim malo reda med mojimi knjigami, kajti — pomislite — na istem stolu

sta počivala sv. Tomaž pa Karl Marx. Bil sem tako zaposlen, ko pozvonil pri vratih in notri stopi Anton Gliha, takratni cerkveni odbornik. Prav vesel sem ga bil in takoj sem ga začel izpraševati glede nedeljskega reda in drugih zadev. Ko je Tone zapustil hišo, sva bila že precej poznana kakor tudi prijatelja, in to sva ostala do danes. Drugi steber cerkve sv. Lovrenca, katerega sem tudi kmalu spoznal, je bil Anton Globokar. Tudi on je še danes med nami in se ne spominjam, da bi kaj naše prijateljstvo skozi sedemnajst let le enkrat za en dan pretrgano.

Če je človek kar hipno vržen v nove razmere, če mu je brez vsakega vodja, ki bi ga upeljal v novo gospodarstvo, prijeti za obširno podjetje, kakor je cerkev in šola in vse drugo kar gre s temi, mora biti vsakemu umevno, da je treba skrajne previdnosti in vzame tako podvzetje čas in skrb. Tudi meni je vzel mnogo brskanja po cerkvenih zapisnikih, mnogo povpraševanja sem in tja, predno sem imel vsaj nekoliko pogleda v resničen položaj fare.

Župnija sv. Lovrenca je bila še primeroma mlada. Father

Kerže jo je organiziral in začel z božjo službo meseca decembra, leta 1901. Rev. Francis L. Kerže je bil dober organizator in je začel pravilno, s šolo in cerkvijo naenkrat. On je vedel, da ima cerkev obstanek le tedaj, ako bo imela mladino. Father Kerže je bil tudi izvrsten gospodar. Videl je, da ima fara sv. Lovrenca bodočnost. Zato je pri prvi priliki nakupil še več zemljišča. S tem se je pa nekaterim kratkovidnim faranom tako zameril, da mu konečno ni kazalo več ostati na mestu. Dobil si je dobrega naslednika, Rev. Joseph Lavriča, sam pa je odšel v Marble Head, Ohio odkoder se je čez nekaj časa podal daleč na zapad in od tedaj je vsa zgodovina glede Father Keržeta prekinjena in molči. Kje je sedaj, ali je živ, ali mrtev? Kolikor je meni znano, nihče ne ve kaj gotovega. Farani župnije sv. Lovrenca imajo vzrok, da se ga spominjajo v hvaležni molitvi, ter s prošnjo pri Bogu, da ga vodi po varni poti proti kraju, kjer bo veselo snidenje večno in kjer bo nesebično in dobro delo storjeno v korist neumrjočih duš, prejelo hvaležno priznanje in plačilo.

Rev. Joseph Lavrič je prišel k sv. Lovrencu neposredno iz Indianapolis, Indiana, kamor je nekaj let popreje prišel iz starega kraja že kot duhovnik. Nekaj meseca avgusta, leta 1909, je Father Lavrič nastopil svojo službo, katero je zvesto odpravljal do svoje smrti, 25. julija, 1915. Bil izredno dober govornik in skrben v gospodarstvu. S pomočjo dobrih faranov je povečal šolo s tem, da je kupil za gostre hišo, njih dosedajni prostor v šolskem poslopju pa prevredil za šolo. Leta 1912 je začel tudi z gradbo novega župnišča. Staro župnišče je bilo nerabno. Hiša je bila stara, gnila in ljuknjasta, da je pihal veter svoje žalostne pesmi skozi. Bil je tudi premajhen in temeljita poprava in prevredba bi bila stala skoraj tisto kot novo župnišče.

Father Lavrič sem še danes zelo hvaležen, da je podvzel in dovršil to težko delo. Graditi župnišče je najtežja zadeva v farji; zavist tako hitro začne igrati svojo vlogo pri tem. Zlasti je bilo tako delo težavno med Slovenci, med katerimi so nasprotniki cerkve, slovenski Janičarji, neprestano delali in izrabljali vsako mogočo priliko, da so ščuvali ljudstvo proti duhovniku. Menim pa, da je bilo pri sv. Lovrencu glede tega lažje, ker se do farani niso nikdar preveč ozirali na odpadle hujskače.

Father Lavrič ni dolgo užival sad svojega truda. Dve leti potem, ko je bilo novo stanovanje zgotovljeno, ga je Bog poklical v večna bivališča, o katerih nam govori Zveličar, da so pripravljena za nas tam gori nad zvezdami. Veliko njegovih faranov je do danes že tudi odšlo za njim. Ostali pa, naj se dnevno spominjajo svojega dobrega pokojnega župnika v molitvah.

Ni mi vzelo dolgo, da sem sprevredil kako veliko delo me še čaka. Rekel sem, da je bila fara sv. Lovrenca še mlada. Potrebovala je še marsikaj. Cerkev in šola sta bili v enem poslopju. Šolske sobe so bile temne, majhne in neprivlačne. Cerkev je bila v drugem nadstropju in istotako veliko premajhna za hitro naraščujočo župnijo. Trebalo je tukaj več velikih poprav in prevredb za primerno šolo in zadostno cerkev. Bal sem se pa vsega tega, ker sem poznal slovensko konservativnost. Kar enkrat imajo, to ne dajo radi iz rok. Kar enkrat postavijo, tega ne predelujejo zlepa. Vse imajo najraje po starem.

Nihče naj mi tega ne zameri. Konservativnost ni vselej napačna. Slovenski konservativnosti se imamo zahvaliti, da Slovenci v času reformacije niso drveli v protestantizem za drugimi narodi. Poleg tega pišem te spomine objektivno in moram podati pravo sliko Slovencev v Clevelandu in ne kaj namišljenega. Konečno pa, dragi Slovenci, vi imate vsa-

ko leto 365 dni in vsako četrto leto še enega povrh, v katerih kritizirate nas duhovnike, to se pravi, poveste vse, kar veste, dobro in slabo o nas. Tista vaša kritika je naš barometer, da se vemo kako ravnati. Jaz imam pa sedaj edino priliko da povem vse, kar vidim na vas in med vami, bodisi dobro ali pa ne tako dobro. Prav rad pišem o vseh dobrih lastnostih, katerih ni malo. Ne smem pa zamolčati slabih, in to bodi vaš barometer. Toda naprej.

Dolčas mi toraj v moji novi službi ni bilo. Ko sem dal svoje reči nekoliko v red, je bilo treba misliti na to, kaj bom govoril v nedeljo v cerkvi ob priliki prvega nastopa med farani sv. Lovrenca. Da to ni bilo lahko, naj pove dejstvo, da so bili farani sv. Lovrenca, kakor sem bil izvedel še poprej, v strahu, da svoje slovenske običaje in slovenstvo sploh, ko so zvedeli, da sem rojen v Ameriki. Predstavljali so si, da nastopijo z mojim prihodom k sv. Lovrencu žalostni dnevi za slovenstvo. V tem so bili morda potrjeni od enega ali drugega, ki me je že slišal govoriti in neusmiljeno mrcvariti lepo slovensčino. Njih nasprotstvo je bilo potem takem pravi lahko umevno in jaz jim nisem zameril. Slovenskega jezika nisem res obvladal, ker sem v tem pač samouk in tudi vem, če bi se glede tega hvalil, bi se znalo zgoditi meni, kakor se je pripetilo balhaču, ki je vedno ponavljal da je: "self made man." Hotel se je hvaliti, da se je sam naredil v moža kakoršen je. Njegov tovariš, ki se je tega že navešil mu je konečno zabrusil: "you made a darn poor job of it." To se pravi: "presneto si slabo delo napravil."

Priznam svojo pomanjkljivost glede slovenskega jezika. Toda ljubezni do slovenstva mi ne more nikdo odrekati, niti kdaj odvzeti. Imel sem pristno slovenske starše, katerim naj v hvaležni spomin javno priznam tudi danes, ko sta že oba v večnosti, da sta me učila ljubiti takoj od mladosti tisto staro slovensčino, katero sta pač sama znala in jo prinesla seboj iz Gorenjskega več kot 60 let nazaj. Spominjam se, kako je mati šestokrat v dolgih zimskih večerih sedela in štrikala nogavice za nas obenem pa brala glasno iz odprte knjige na mizi razne povesti in drugo poučno branje, ki nam ga je nudila družba sv. Mohorja. Otroci smo sedeli okoli mize in z največjim zanimanjem poslušali zgodbe in povesti. Že naprej smo se veselili vsako jesen teh knjig družbe sv. Mohorja, dočim danes naši mestni otroci slovenskih staršev še v poznejših letih ne vedo, če je sploh kaka Družba sv. Mohorja na svetu. Razne slovenske pesmi sem poznal in pel predno sem vedel, da je kje kak Cleveland. Zatoraj sem vedno odločno zanikal, vsako predbacivanje, da mi ni mar za slovenstvo in da bi rad takoj vse "po-amerikanil."

"Slovenec sem, Slovenec sem, tako je mati djala, ko me je dete pestovala. Zatoraj dobro vem, Slovenec sem, Slovenec sem!" (Dalje prihodnjič.)

Od kod pride kožuovina?

Kmalu bo zima tu in videli bomo na cestah ženske, zavite v razne kožuhe. Od kod pride kožuovina? Trgovina s kožuho-vino je menda najstarejša trgovina na svetu in je še vedno jako živahna. Prav lahko se reče, da je povpraševanje za kožuho-vino vsak dan večje. Mnogo je živali, katerih kožuhi so bili še pred nedolгим jako malo ali nič cenjeni, pa se jih danes živahno lovi radi njih kože. Celu ubogi zajček je danes nadlegovan radi njegovega kožuha. Eksperti trdijo, da se danes proda na svetovnem trgu za pol milijona dolarjev razne kožuho-vine. Najboljša kožuho-vina še danes pride iz Kanade in zdi se, da

Staro zanesljivo
TRINERJEVO
GREENKO VINO
Tonika za želodec in
odvajanje

je vir neizčrpen. Kanadčani so bili prvi, ki so začeli rediti razne živali radi njih kožuha, kot na primer razne lisice.

Vendar se še danes dobi velika večina vse kožuho-vine od živali, katere love v pasti posamezni lovci v mrzli zimi, v boju s snežnimi viharji in drugi nevarnostmi, da dobe čim dragocenejšo kožo.

Moderen krznar lahko vzame navadno zajčjo kožo in jo izpremeni v najlepšo kožuho-vino, ki se prav nič ne loči od lisičje, boljše ali druge. Ko je najprej prišla zajčja koža na trg, se je splošno mislilo, da bo ta kožuho-vina le za revne slojce. Toda danes jo znajo tako spretno ponarediti, da jo kupijo tudi bogati ljudje. V Zed. državah se danes letno uporabi 100,000,000 zajčjih kož, v Angliji pa 80 tisoč. Seve, ko kupec kupi zajčjo kožo, ne ve, da je zajčja, tako jo znajo ponarediti. Mora biti že pravi ekspert, da pozna razliko.

Vendar zahteva trg vsak dan bolj dragocenih kož. Najbolj je čislana lisičja koža. Farme, kjer rede lisice, se dobe v Kanadi, Zed. državah, Norveški, Švedski, na Japonskem in zadnje čase tudi v Angliji. Prva žival, katero so pričeli rediti v veliki množini na farmah radi kože, je bil dihur. Ta da jako lep kožuh in se dolgo nosi. Toda ljudje bi ne kupili kožuha iz dihurjevih kož, zato so dali takim kožuhom kako drugo, lepo ime in koža je šla v kupčijo.

Toda nobena farma kožuharjev ni zbudila toliko zanimanja med znanstveniki, kot farma M. F. Chapmana v Los Angelesu, ki je začel rediti chinchillo. To je žival, sive barve, dolga nekako en čevlj, s košatim, 6 palcem dolgim repom, ki je podobna naši veriverici. Domovina chinchille je gorovje Andov v republiki Čile, kjer se dobi ta žival v višini 12,000 do 19,000 čevljev, torej v večnem ledu in snegu.

Mr. Chapman je obiskal rojstno domovino chinchille, vjel tam nekaj živih in jih prepeljal v Kalifornijo. Vsakdo mu je rekel, da je to nemogoče, ker vsi prejšnji poskusi, da bi se to žival preneslo iz Južne Amerike, so se izjalovili. Toda Mr. Chapman je začel podjetje pravilnim potom na ta način, da je živali

(Dalje na 3. strani).

Dnevna vprašanja

1. Kdaj so proslavili letos v Velikih Laščah stoletnico rojstva Franc Levstika?
2. Koliko let je Anton Bonaventura Jeglič že škof?
3. Kateremu pisatelju so lansko leto v Moravčah odkrili spominsko ploščo?
4. Kdaj se je vršila svetovna šahovska tekma na Bledu?
5. Koliko let je poteklo, odkar je umrl slaven pesnik Simor Gregorčič?
6. Koliko je star odlični slovenski skladatelj P. Hugolin Sattner?
7. Kdaj je umrl slovenski skladatelj Ignaci Hladnik?
8. Kdaj je pogorela Stavča vas pri žužemberku?
9. Koliko mož stalne armade ima Jugoslavija?
10. Kdaj je bila v Ljubljani speljana električna cestna železnica?

Odgovori na vprašanja

1. 25. julija.
2. Petintrideset let.
3. Dr. Fran Deteli.
4. Oktobra meseca, 1931.
5. 26 let.
6. 81 let.
7. 19. marca, 1932.
8. 31. julija, 1932.
9. 150,000 mož.
10. Leta 1904.

Newburške novice

"Pojd, pojd danes malo v dvorano Narodnega Doma," me je vabil ongovav Šimen v nedeljo večer.

Je že več let, odkar sem Abrahama videl in sem postal precej umirjen in zlasti ob nedeljah najrajši obsedim doma pri kaki knjigi. Zato sem se izgovarjal, češ, "se mi ne ljubi, imam še opravka s tem in onim."

"Le pojdi, le," je silil Šimen. "Danes je slovenska šola na programu. 'Krke' tudi nisi še pozabil. Najboljši igralci družva 'Krka' bodo na programu, kakor: Snyder, Smrdell, Jerič in Vrček."

"O, če so pa ti danes na dihal, potem pa ja." Oblekel sem se nerodno, kakor se starost oblači; vzel klobuk, ta star klobuk sem vzel. Novi je šele tri leta star in ga ne nosim rad prepogosto, da mi ostane za kaj večjega in slavnjšega.

Ko stopiva v dvorano—ohoo! Je vse polno in še vedno prihajajo ljudje! "To pa to," sem djal. "To pa nekaj pomeni."

"No, saj sem ti pravil," je govoril Šimen ponosno. "Ne boš se kesal." In res se nisem, četudi sem cel kvoder plačal pri vratih.

Prvi so bili "Zvončki." To se pravi naraščaj pevskega društva Zvon. Pred nje je stopil velik mož, zamahnil je z roka mi nad njimi in zazvenelo je res, kakor bi bili sami zvončki. Prmož Kogoj, vodja društva Zvon, jih je prav dobro navadil. Zlasti sem se čudil pravilni izgovorjavi slovenskih besed. Kdor je imel že kaj opraviti s temi mladimi ameriškimi Slovenci, ve da je največji križ, ker ti mladi le nekako na pol izgovarjajo besede v slovenskem. Društvo Zvon je s tem doseglo že precejšnji uspeh, poleg tega pa pojejo prav lepo.

Deklice pri mali igri "Zamorčeki" so prišle za njimi. Tukaj se je pokazal sad truda Father Slapsaka. Igrica je bila prav dobro uprizorjena in igralke so žele svojo mero aplauza. Smehe je bilo tudi precej, ko so se nevede počrnile po obrazih, ko so izgledale kot prave zamorske dekle. Tudi slovenske deklaracije, katere so podali: Ločniskar, Orehovec, Kužnik in Lekani so bile prav lepe in pomembne in deklamirane tako, da jih je človek lahko razumel. Albert in Agnes Verček sta igrala na gosli in klavir in sta pokazala, da imata talent. Upam, da bosta nadaljevala pridno vsak v svoji stroki in postala prava godbenika. Nekaj posebnega in ljubkega je bil ples, ki sta ga uprizorili Dorothy Zidanč in njena prijateljica Dorothy McGuire. Mali deklici sta želi veselo priznanje navzočih.

Nepričakovano dobro so nastopili otroci v pevski ulogi "Mladi Slovenci." Besedilo in melodijo je Ivan Zormanovo delo. Zdi se mi, da je Mr. Zorman zadel najboljšo in pripravnostno struno v tej skladbi in je prav gotovo, da postane ta mala lepa pesmica prava predstavljiva duha mladih slovenskih Amerižancev. Ne morem si kaj, da bi v vsej iskrenosti ne čestital našemu ameriškemu slavu, Mr. Zormanu. Ta skladba zasluži, da jo slovenska mladina po celi Ameriki spozna, se je nauči in prepeva v trajen spomin, ne ampak tudi v spomin našim vršnim dedom. Na nedeljskem programu so jo morali ponoviti, tako burno je bila sprejeta.

"Serenaders," kateri so poznani kot spretni moči, so na tem programu imeli izvrstno burko, toda žal da je bila upriporitev slaba. Vzrok temu je bilo tisto odlašanje do zadnjega dne. Kakor slišim, so z igrice pričeli šele v četrtek poprej. Da se je to poznalo, mi ni treba praviti. Boljše je nič, kot pa

igro skvariti. Svetoval bi jim, da isti igravci vzamejo isto igrico za kako drugo priliko in pokažejo, kaj se da napraviti iz nje. Vsi jo bomo radi videli zopet. V drugič le ne odlašati z vajami.

Seveda, višek pravilnega igranja se je pokazal v predstavi "Ne kliči vraga." To je bilo pa naravnost umetniško; in smehe: "Hi, hi, hi! He, he, he! Ha, ha, ha! Ho, ho, ho!"

Še danes me smeh lomi. V boljše roke bi Father Slapsak ne bil mogel dati uloge. Frank Snyder, Joseph Smrdell, Mary Smrdell, Joseph Jerič in Josephine Vrček so bili naravnost neprekosljivi v nedeljo večer.

Neprestani smeh in končni burni aplavz je moralo biti igralcem v veliko zadoščenje za njih trud in vaje. Upamo, da jih bo navdušilo k zgodnji povrnitvi na oder zopet. Društvo "Krka" je bilo v času Father Gnidovecovega bivanja tukaj eno najbolj agilnih dramskih društev v Clevelandu. Danes, ko imamo takoj vrliga naslednika v Father Slapsaku, gotovo smemo pričakovati vsaj še par takih večerov, kakor je bil zadnji nedeljo. Zato kličemo: "Krka, na plan!"

Vsi omenjeni igralci so igrali na odru. Zadaž za kulisami je pa igral prav veliko ulogo eden, kateri se ni pokazal, ki pa zasluži, da ga omenimo. Gotovo ste opazili vsi, kako izorno so bili igralci maskirani. Zase sem mislil, da imajo kakega izvedenca v tej stroki tam zadaž. Kako pa sem se začudil, ko sem zvedel, da je bilo vse to delo mladega našega brivca, Joseph Strainerja. Iskrena zahvala, Joe.

Koncem konca pa pride na vrsto tudi predsednik odbora za slovensko šolo. Louis Simončič iz Maple Heights se je pokazal zmožnega v svojem nagovoru mladine, kakor pri svojem poslu oglaševalca. Tudi njemu prav lepa hvala in poklon.

Seveda smo vsi hvaležni za ves ta krasni večer Father Slapsaku, kot vodju. Nočem pa tega omenjati, da se morda ne prevzame in radi tega zraste še višji kakor je. Stropi v farovžu so dosti visoki, a vrata so nižja. Obljubim pa, če pripravim za konec zadnjega meseca kak slovenski program, da ga bomo takrat djali v vse slovenske kajtenge in še v angleške. Do takrat pa igralcem in vodji: trikrat iskrena zahvala!

Seveda smo vsi hvaležni za ves ta krasni večer Father Slapsaku, kot vodju. Nočem pa tega omenjati, da se morda ne prevzame in radi tega zraste še višji kakor je. Stropi v farovžu so dosti visoki, a vrata so nižja. Obljubim pa, če pripravim za konec zadnjega meseca kak slovenski program, da ga bomo takrat djali v vse slovenske kajtenge in še v angleške. Do takrat pa igralcem in vodji: trikrat iskrena zahvala!

OD KOD PRIDE KOŽUHOVINA?

(Nadaljevanje z 2. strani)

počasi privadil na milejše podnebje. Vjete živali je najprej držal dve leti v višini 11,000 čevljev, kjer jim je posvečal vso mogočo skrb. Potem jih je prenesel na višino 9,000 čevljev, kjer je ostal z njimi eno leto. Potem jih je pa prenašal vedno nižje in nižje in ga je vse skupaj vzelo šest let, da so bile živali pripravljene za prevožno v drugo podnebje.

Med vožnjo, ki je bila dolga 8,000 milj do Los Angelesa, so bile živali na krovu ladje v za mreženih kletkah. Kletke so bile razdeljene v osem delov in v sredi je bilo vedno do 100 funtov ledu. Kletke so bile pokrite s platnom, katerega se je vedno močilo z vodo. Chinchille so potem deli v njih novo bivališče, ki se nahajajo večinoma pod zemljo, kjer so se kmalu privadile. Mr. Chapman ima sedaj kakih 3,000 teh živali. En par vrže v šestih letih 125 mladičev. In da se je Mr. Chapman ves ta trud izplačal, naj bo povedano, da je bila prodana ena sama suknja iz kož chinchille v New Yorku za \$30,000.

Dalje se pridobiva koža za kožuhovino od ovac, koz, psov, mačk itd.

Paul Keller

CVET NAŠE VASI

"Tone, kar pusti!" Spet ga je pobožala. Tedaj je odšel Tone na prag in si mislil: "Z materjo ni nič. Bom moral že sam obračunati z Mino." Med tem je dejala Mina učitelju:

"Ali je bila to svoboda ali nesramnost?"

"Predznost, drznost, če hočete, nagajivost — v vsem pa mladost."

"Milo presojate."

"Ali je bil vaš učitelj, moj prednik, tako strog?"

"Dobro je bil, a tudi strog. Na noben način ni mogel prenesti predznosti in nagajivosti. Zelo dober učitelj je bil."

Novak je prikimal in dejal: "Vem; izvrsten učitelj je bil. Zelo trpi, ker so ga pregnali iz šole."

"Saj ste mu pustili stanovanje v šoli?"

"Razen ene sobe zase. Več ne potrebujem. Kaj bi z velikim stanovanjem? Še pohištva nimam toliko."

"Niste iz bogate hiše?"

"Nikakor, gospodična. Še noben bogataš ni bil učitelj. Prej gre kamela skozi uho šivanke ko bogataš v ljudsko šolo. Pa je veliko učiteljev, ki so imeli dovolj v glavi za visokošolski studij, pa premalo v očetovi mošnji. Jaz, kot najmlajši od šestih otrok vdove, sem se izšolal za učitelja iz tega, kar si je mogla pritrgeti moja mati, ki je bila postrežnica, in iz tega, kar sta mogla prispevati starejša dva brata od svojega rudarskega in mizararskega zaslužka."

"To je vse zelo hvalevredno," je dejala Mina.

"To pa! — A da govorimo spet o vašem starem učitelju, ki ga tako spoštujete — zadnjič me je posilil naj mu vendar dovolim, da še kako urico poučuje v šoli. — Zgodbe sv. pisma. — Koj sem bil zadovoljen, saj — nebo je visoko, nadzornik daleč, prosta ura pa tako krasna! Lepo jutro je bilo. Sedel sem na vrtu, da bi popravil naloge. Pa nisem dolgo popravil. Moral sem poslušati starčka. Pa me je videl in ga torej nisem na skrivaj poslušal. Tudi on me večkrat posluša, ko poučujem. Ah, kako lepo je bilo! Govoril je o egiptovskem Jožefu, ko so ga bratje prodali. Kako je to stari mož podajal! Ne ko kate-

hetje — ko pesnik je bil, ko kak prerok! Kako je opisoval gorje prodanega dečka, ko odhaja karavana, kako izginjajo domači hribi in kako deček hrepeneč izteza roke tja, kjer je šotor starega očeta. Živo, lepo, ganljivo je bilo. In potem, ko se je privikrat znočilo, kako so se blesteli odsevi taboriščnega ognja po samotni puščavi. Mrzlo je pihal veter v pustinji, mrki trgovec s suženji je prišel še enkrat, pretipal ude svoje nove robe in preracunaval, ali si bo z njim pridobil sto srebrnikov. Pa se je ujetnik bridko spomnil, da zdaj ni več človek, da je ko domače živinčje, blago, ki ga kupiš in spet prodaš. Domovine ni več, očeta ni več, vse je tuje in mrzlo. Le luna na nebu je še zmeraj ista, le ona pozna njegovo boleščino in obseva tudi srebrne solze njegovega starega očeta. — Glejte, gospodična, ko je takole govoril stari mož, so se mi zares orosile oči in otrokom brččas tudi. Ni me sram priznati. Menim, da noben pouk ne more biti boljši, vsaj ne te vrste, da bi človeku tako segel v srce."

"Izvrsten učitelj je bil," je dejala Mina.

"Človek bi dejal, da morajo priti iz stare šole takega moža samo prav dobri ljudje."

Mina je zavzdihnila:

"Tako bi človek menil, res!"

Novak je nadaljeval:

"Potem sem staremu možu iz srca čestital. Dobro mu je delo in prosil me je, naj mu še večkrat prepustim kako urico, kar sem mu rad obljubil. 'A računstva nikar,' je smehljaje se dodal starček, 'zakaj takih čudovitih nalog, kot je bila ona o brivcu, ki ste jo vi zadnjič postavili, ne bi mogel dati.' Pa je koj skromno pripomnil: 'Take naloge so dobre, naše v stari šoli niso bile uporabne za življenje.'"

Mini je bilo prijetno pri tem razgovoru.

"Ali bi mi hoteli povedati, kakšna je bila tista naloga o brivcu?"

"Ha," se je zasmel učitelj. "to sem si sam sestavil. Torej če vas zanima, takole je bilo: Neki človek v mestu si je mislil: Če hočem biti pravi mestni gospod, se moram vsak dan obriti. Pa je šel vsak dan k brivcu. Za pot tja in za pot nazaj je porabil 10 minut. Če je dotični človek hodil od dvajsetega do sedemdesetega leta, takole k brivcu in če računamo o egiptovskem Jožefu, ko so ga bratje prodali. Kako je to stari mož podajal! Ne ko kate-

"Devet sto dni ali približno poltretje leto," je zadonelo iz kota.

"Lej ga zlomka že spet je tu!" je osupnil Novak.

"Kje pa si?" je rezko vprašala Mina.

"Za omaro! Saj ti tako ne bi rešila naloge, pa sem ti jo kar jaz povedal!"

Mina je vstala in se približala omari. Pa je bilo okno odprto — in je bila brez moči. Počasi se je povrnila k mizi.

"Gospodična," je nekam klavirno vprašal Novak, "ali menite, da je postal vaš brat v tej kratki dobi, odkar sem jaz tu, bolj divji — ali kakor pravite vi — bolj nesramen?"

"Saj je bil zmeraj tak ali vsaj predren. Zdaž rad hodi v šolo in menim, da je pazljiv, to je pa tudi nekaj vredno."

"Le malo potrpljenja, gospodična."

Ko je Tone spet skočil skozi okno, bi bil skoraj tresčil v mater, ki je nesla vrč kave v senčnico. Prestašila se je, mu rekla, da je divjak in mu ukazala, da sporoči gospodu Novaku in Mini, naj prideta na kavo.

"Oh," je odvrnil Tone, "ta dva se gresta šolo; najprej sta imela zgodbe, zdaj pa računata, še malo, pa bosta kaj zapela."

"To stori, kar sem ti naročila," ga je opozorila mati. Tedaj je pristopil Tone k odprtemu oknu in zavpil v sobo:

"Mina, nikoli se ne daj obriti; izgubila poltretje leto svojega življenja. Od danes naprej si bom pustil brado rasti pa tudi lase ko Samson. Prosim, kava čaka v senčnici! Mati vaju pričakuje!"

"Iz previdnosti je nato sklenil Tone, da jo popiha z doma."

Bil je krasen dan konec junija. Lipe so cvetele, tisočero čebel je brenčalo krog njih, vrt je bil v najbujnejšem cvetju. Dehtele so potonice, orlice, lilije, rdeči nageljini in nekaj vrtnic. Hlapci in dekle so pospravljali seno. Po košnji je nastal v vasi majhen odmor, dokler niso prišli vroči delavniki žetve.

Boštjanka je plaho in boječe sedela za svojo mizo. Menila je, da je omejena in se je zmeraj bala, da ne bi zinila kako neumno. Pa je vprico tujih ljudi zmeraj molčala. Toda Novak je začel govoriti o gospodarstvu in tedaj se je razživele in prijazno odgovarjala. Novaku je bilo domače v mali družbi. Pa je pokukala glava mladega fanta čez ograjo.

"Devet sto dni ali približno poltretje leto," je zadonelo iz kota.

"Lej ga zlomka že spet je tu!" je osupnil Novak.

"Kje pa si?" je rezko vprašala Mina.

"Za omaro! Saj ti tako ne bi rešila naloge, pa sem ti jo kar jaz povedal!"

Mina je vstala in se približala omari. Pa je bilo okno odprto — in je bila brez moči. Počasi se je povrnila k mizi.

"Gospodična," je nekam klavirno vprašal Novak, "ali menite, da je postal vaš brat v tej kratki dobi, odkar sem jaz tu, bolj divji — ali kakor pravite vi — bolj nesramen?"

"Saj je bil zmeraj tak ali vsaj predren. Zdaž rad hodi v šolo in menim, da je pazljiv, to je pa tudi nekaj vredno."

"Le malo potrpljenja, gospodična."

Ko je Tone spet skočil skozi okno, bi bil skoraj tresčil v mater, ki je nesla vrč kave v senčnico. Prestašila se je, mu rekla, da je divjak in mu ukazala, da sporoči gospodu Novaku in Mini, naj prideta na kavo.

"Oh," je odvrnil Tone, "ta dva se gresta šolo; najprej sta imela zgodbe, zdaj pa računata, še malo, pa bosta kaj zapela."

"To stori, kar sem ti naročila," ga je opozorila mati. Tedaj je pristopil Tone k odprtemu oknu in zavpil v sobo:

"Mina, nikoli se ne daj obriti; izgubila poltretje leto svojega življenja. Od danes naprej si bom pustil brado rasti pa tudi lase ko Samson. Prosim, kava čaka v senčnici! Mati vaju pričakuje!"

"Iz previdnosti je nato sklenil Tone, da jo popiha z doma."

Bil je krasen dan konec junija. Lipe so cvetele, tisočero čebel je brenčalo krog njih, vrt je bil v najbujnejšem cvetju. Dehtele so potonice, orlice, lilije, rdeči nageljini in nekaj vrtnic. Hlapci in dekle so pospravljali seno. Po košnji je nastal v vasi majhen odmor, dokler niso prišli vroči delavniki žetve.

Boštjanka je plaho in boječe sedela za svojo mizo. Menila je, da je omejena in se je zmeraj bala, da ne bi zinila kako neumno. Pa je vprico tujih ljudi zmeraj molčala. Toda Novak je začel govoriti o gospodarstvu in tedaj se je razživele in prijazno odgovarjala. Novaku je bilo domače v mali družbi. Pa je pokukala glava mladega fanta čez ograjo.

"Devet sto dni ali približno poltretje leto," je zadonelo iz kota.

"Lej ga zlomka že spet je tu!" je osupnil Novak.

"Kje pa si?" je rezko vprašala Mina.

"Za omaro! Saj ti tako ne bi rešila naloge, pa sem ti jo kar jaz povedal!"

Mina je vstala in se približala omari. Pa je bilo okno odprto — in je bila brez moči. Počasi se je povrnila k mizi.

"Gospodična," je nekam klavirno vprašal Novak, "ali menite, da je postal vaš brat v tej kratki dobi, odkar sem jaz tu, bolj divji — ali kakor pravite vi — bolj nesramen?"

"Saj je bil zmeraj tak ali vsaj predren. Zdaž rad hodi v šolo in menim, da je pazljiv, to je pa tudi nekaj vredno."

"Le malo potrpljenja, gospodična."

Ko je Tone spet skočil skozi okno, bi bil skoraj tresčil v mater, ki je nesla vrč kave v senčnico. Prestašila se je, mu rekla, da je divjak in mu ukazala, da sporoči gospodu Novaku in Mini, naj prideta na kavo.

"Oh," je odvrnil Tone, "ta dva se gresta šolo; najprej sta imela zgodbe, zdaj pa računata, še malo, pa bosta kaj zapela."

"To stori, kar sem ti naročila," ga je opozorila mati. Tedaj je pristopil Tone k odprtemu oknu in zavpil v sobo:

"Mina, nikoli se ne daj obriti; izgubila poltretje leto svojega življenja. Od danes naprej si bom pustil brado rasti pa tudi lase ko Samson. Prosim, kava čaka v senčnici! Mati vaju pričakuje!"

"Iz previdnosti je nato sklenil Tone, da jo popiha z doma."

Bil je krasen dan konec junija. Lipe so cvetele, tisočero čebel je brenčalo krog njih, vrt je bil v najbujnejšem cvetju. Dehtele so potonice, orlice, lilije, rdeči nageljini in nekaj vrtnic. Hlapci in dekle so pospravljali seno. Po košnji je nastal v vasi majhen odmor, dokler niso prišli vroči delavniki žetve.

Boštjanka je plaho in boječe sedela za svojo mizo. Menila je, da je omejena in se je zmeraj bala, da ne bi zinila kako neumno. Pa je vprico tujih ljudi zmeraj molčala. Toda Novak je začel govoriti o gospodarstvu in tedaj se je razživele in prijazno odgovarjala. Novaku je bilo domače v mali družbi. Pa je pokukala glava mladega fanta čez ograjo.

"Devet sto dni ali približno poltretje leto," je zadonelo iz kota.

"Lej ga zlomka že spet je tu!" je osupnil Novak.

"Kje pa si?" je rezko vprašala Mina.

"Za omaro! Saj ti tako ne bi rešila naloge, pa sem ti jo kar jaz povedal!"

Mina je vstala in se približala omari. Pa je bilo okno odprto — in je bila brez moči. Počasi se je povrnila k mizi.

"Gospodična," je nekam klavirno vprašal Novak, "ali menite, da je postal vaš brat v tej kratki dobi, odkar sem jaz tu, bolj divji — ali kakor pravite vi — bolj nesramen?"

"Saj je bil zmeraj tak ali vsaj predren. Zdaž rad hodi v šolo in menim, da je pazljiv, to je pa tudi nekaj vredno."

"Le malo potrpljenja, gospodična."

Ko je Tone spet skočil skozi okno, bi bil skoraj tresčil v mater, ki je nesla vrč kave v senčnico. Prestašila se je, mu rekla, da je divjak in mu ukazala, da sporoči gospodu Novaku in Mini, naj prideta na kavo.

"Oh," je odvrnil Tone, "ta dva se gresta šolo; najprej sta imela zgodbe, zdaj pa računata, še malo, pa bosta kaj zapela."

"To stori, kar sem ti naročila," ga je opozorila mati. Tedaj je pristopil Tone k odprtemu oknu in zavpil v sobo:

"Kava? Jaz bi tudi — ojej, novi učenik!"

Glava je izginila. To je bil Lojze, ki je prišel pijan domov. Mina je od sramu temno zardela. Novak, ki je vedel, kako je z Lojzetom, se je delal, ko da ni ničesar opazil.

Preden je odšel, mu je rekla Mina, ki je imela od jeze vse solzne oči:

"To je bil moj brat Lojze — eden iz dobre, stare šole. Strašno je!"

"Gospodična," je bilo dejal učitelj, "vsaka družina ima svoj križ. Tudi jaz imam brata, ki se je izgubil, čeprav smo mu vsi pomagali na noge. Upajmo, da bo tudi Lojze še prišel k pameti."

Mina je obupno zmajala z glavo. Toplo ji je stisnil roko in odšel.

In čudno: oba mlada človeka, ki sta se pravkar spoznala, sta prijazno mislila drug o drugem, sta celo rada in s hvaležnostjo mislila drug na drugega.

Boštjanova Mina je sklenila, da bo sama prevzela vso skrb in težo za družino. Mati je bila že stara, stara dosti več, kot so štela njena leta. Dolga leta vdovstva, veliko dela in skrbi, malo počitka in skoraj nič veselja — to podvoji in potroji leta ženske, ki mora kaj takega vzeti nase. Jože se ni nikoli vmešaval v družinske zadeve in se je briga le za gospodarstvo.

Tako je prešla vsa skrb za družino v Minine roke. Spet je imela Mina resen razgovor z materjo. Povabila je tudi Jožeta na posvet. Pa je dejala Mina:

"Resne stvari se godijo krog nas, tako ne gre več dalje, tako Lojze ne bo več delal. To se mora predrugačiti!"

Jože je povesil glavo in je molčal.

Mati je tožila:

"Saj sem Lojzeta že tolikrat prosila — pa on me ne sluša — kaj pa naj počnem? Ni mam moči nad njim. Mlad in močan je, jaz pa sem stara in slaba."

Mina je rekla:

"Zatorej ga mora vladati kdo drugi!"

"Je kdo?"

"Jaz! A za to moram imeti pooblastilo. In to pooblastilo mi morate dati vi, mati!"

Jože je vstal. Razburjen je bil, njegove oči so se nekam zastrmele in dejal je:

"To so družinske zadeve — jaz bom —"

"Ne, Jože, prosim te, ostani; naš najboljši prijatelj si, tvojega sveta smo potrebni."

"Kakšno pooblastilo pa?" je vprašala mati.

"Pooblastilo, da morem v vašem imenu razpolagati z vso premičnino in nepremičnino. Če bom imela to pooblastilo, bom imela tudi oblast nad Lojzetom. Potem ga bom držala in ugnala. Ali je res, Jože?"

"To je stvar gospodinje."

"Ali se sme tako nadaljevati, Jože?"

"Ne!"

"Torej! Če ti ni ta moj predlog všeč, pa nam svetuj kaj boljšega!"

Jože je molče skomizgnil z rameni.

"Ali meniš, Jože, da bi mogla tako pooblastilo zlorabljati in zase več vzeti, kot mi pritiče?"

"Ti bi zase še manj vzela ko za druge."

"Torej! Zakaj pa ne soglašaj z mojim predlogom?"

"Ker me nič ne briga," je mrko dejal Jože; "to je stvar gospodinje." In je odšel.

Mati je strmela predse. "Lojze je najstarejši! Kaj bo rekel, če bom vse tebi prepisala?"

"Vseeno je, kaj bo rekel. On nima besede. Poglavitno je, da je v hiši red."

"Ne morem. In tudi nočem!" je dejala mati.

"No, potem pa hodi, kakor Bog hoče! A tedaj pustite, mati, da grem mirno iz hiše. Saj ste tudi tedaj živeli brez mene,

ko sem bila v šoli. Si bom že kaj poiskala zunaj v svetu."

Vaški apostol

Za "Ameriško Domovino" prestavi M. U.

Peter Janez se je previdno spustil na naslanjač, a je sedel le tako čisto na robu. Smehljaje je porinil župnik predenj skodelo: "Tako, tega boš sedaj izpil ti!"

"Nak, nak, gospod župnik ... za božjo voljo ..."

"Ubogal me boš in izpil!"

Peter Janez je ubogal in izpraznil skodelo na dušek. Z rokavom si je obrisal usta: "Takega nisem še nikdar pil!"

"Da, Katra se razume!"

Gospod Felician je pomežiknil proti vratom. "Za kuhanje si gotovo ne bi mogel najti boljše!" Besedo "kuhanje" je tako povdaril, kakor da bo prištevila še drug stavek, ki se bo začel z besedo "ampak." Tega pa je zamolčal. Najprej je se enkrat puhnil dim pod strop, nato se je naslonil ob zofo in dejal: "Tako, Peterček, sedaj pa se bova pogovorila!"

"Da, gospod župnik!" Petru Janezu so se orosile oči. "Toliko imam govoriti z vami! Toliko hudih stvari! Glejte, gospod župnik, glejte, kaj ljudje zopet ..."

"Le počasi! ... Le vse po redu lepo! Jaz sem te poklical sem ... najprej ti bom jaz kaj povedal." Iz veže sem se je žulo hrkanje. "In pošteno, Peterček," gospod Felician je privijal glas, "pošteno ti moram povedati!"

Peter Janez si je položil roko na glavo in pričel težko dihati. Mar ga je tako grela razbeljena peč? Ali pa mu je njegov srčni strah silil pot na čelo? Tako se je potil, da se je ves svetil po grdem obrazu.

Smehljaje se se je gospod Felician sklonil, ga prijel za veliki uhel ter nekoliko potegnul. "Ti, dobri norček, ti! Povej mi le, kake stvari mi počenjaš?"

"Stvari?" Peter Janez je zmajal z glavo. "Nak, nak ... saj ne delam nič!"

"Tako? Kaj pa tvoje pridiganje na cesti?"

"Moj Bog, v hiše me ljudje ne pustijo več — jim moram pač na cesti povedati!"

"Povedati? Kaj povedati?" Gospod Felician se je komaj premagoval, da se ni zasmejal. "Kaj pa jim hočeš ti povedati?"

"Kaj jim hočem povedati?" Velikih oči je stmel Peter Janez v župnika, a njegova prsa so težko delala. "Da se morajo poboljšati! Da človek kmalu ne bo mogel živeti več s človekom, ako bodo taki, kakršni so! Da drug drugemu svinja življenje! Da ne smemo žaliti svojega bližnjika! Da mora biti vsakdo dober ... in imeti ljubezen!"

"Tako? Tako?" Resno, a vendar prijazno je gledal gospod Felician razgretega apostola. "Ti, pa meni, da si ti prvi, ki ljudem nekaj pravi?"

"Prvi? Nikakor ne! Ker pa noče nihče drug poprijeti ... bom pa jaz enkrat poskušal!"

"Glej, Peterček, svet se vrti že najmanj šeststisoč let ... učeni ljudje pravijo, da se vrtili še mnogo, mnogo delj. Ampak vedno se vrtili po isti poti in vedno rastejo na njem enaki ljudje. Na tem svetu je bil že Mojzes, prerok Elija, Krstnik ob Jordanu, naš preljudi Zveličar je sam prišel iz nebes in je preli svoj svetlo kri ... sedaj pa hočeš ti priti in psovati ljudi?"

"Psovati?" je zaječal Peter Janez, katerega so premagala vsa ta velika, sveta imena. "Nak, nak, gospod župnik, saj ne psujem, pač pa samo ..."

"Ampak ščetinasti kožuh jim hočeš potegniti raz uha in jim nataktni sneženo belo jančjo kučmico," se je smehljaj gospod Felician. "Ti, naravno, ker si ti ... ti boš iz sestradane miške seveda, napravil kar takoj veliko, debelo tele!"

Peter Janez si je položil roko na ščetinasto glavo. "Seveda, da ... ako se tako pogledam, kdo sem, potem si moram že reči: 'Peterček, malo preveč si si nadel!' Kajne?"

"Ampak, naj vidijo gospod župnik ... zatem pa si pravim vedno: ko bi ljudje le malo hoteli ... saj ne bi bilo tako težko! Samo eno edino stvar bi jim bilo treba storiti, pa bi bilo vse dobro na tem svetu. Saj jim je sam Zveličar dejal! Petrov glas se je razburjal. "Tako lepo in jasno jim je dejal: 'Otročki, ljubite se!' ... Zakaj pa se ne ljubijo? Saj ne bi bila nobena umetnost! Saj sem celo jaz tako lahko storil ... pa spadam vendar med najneumnejše! Tedaj bi me lahko tudi pametni posnemali, vsak malo! Naj povedo, gospod župnik, ali nimam prav?"

Smehljaje se, je postavil gospod Felician dolgo pipo v kot, sedel na zofo, prijel ogromno Petrovo roko ter jo potegnul proti sebi preko mize in mu je stisnil. "Docela prav praviš, Peterček, docela prav! Prav malo si pa tudi v zmoti. Kajti prvič: 'Otročki, ljubite se med sabo' ... tega sploh ni dejal Jezus Kristus." Petru je bilo tako kakor hud udarec. "Da, Peterček, to je napisal sveti Janez."

Peter Janez se je oddahnil. "Nu, potem nisem bil daleč. Če je pa sveti Janez napisal, potem je gotovo to čul od Zveličarja. Sedaj imamo te besede, a te besede so dobre."

"Da, Peterček, skoro najboljše, kar imamo dobrih. In tisto od svetega Janeza sem ti povedal zato, da bo nekoliko reda v tvoji debeli glavici."

"Da, da, razumem, da ... Bog jim lonaj, gospod župnik. Sedaj sem se zopet nekaj naučil."

"Nu, glej, tedaj!" Gospod Felician je potrepljal gročjo drvarjevo roko. "Drugič ti pa moram povedati, da ni človečanska ljubezen nobena malenkost, pač pa velika umetnost, katere se morebiti komaj eden izmed tisočev nauči. Pa sploh se je ne moremo naučiti, pač pa jo moramo imeti kot sveto življenjsko last, kakor ima dan svojo luč ... kakor imaš ti svoje dobro srce in svoje modre oči!"

Te modre oči so, medtem ko je gospod Felician govoril, postajale vedno bolj velike, prestrašene. Sedaj je zmajal Peter Janez svojo "debelo glavico." "Nak, nak, gospod župnik! Da bi se ljubezni ne mogel naučiti ... tega mi ne bo noben dopovedal. Le naj pogledajo mene: ali se nisem jaz sam ljubezni naučil?"

"Ne, Peterček! Ti si jo vedno imel!"

"Ni res, gospod župnik! Nekdaj kot deček, sem bil tako grodo jezen na vse ljudi, ker me nihče maral ni ... dokler si nisem nekda dejal: kako le moreš zahtevati ljubezni, ako je sam nimaš? In tedaj sem začel ... kar čez noč! In kar lahko sem se je naučil ljubezni! In še drug primer ... naj pogledajo mojega Toneta! Ta si je pustil dopovedati. Tega sem poboljšal. Ta se je naučil ljubezni in ..."

je obrisal čelo z rokavom. "Se-daj, seveda ... sedaj se mi je zopet nekam malo zaletel. Ampak ne bojim se. Nak, nak! Pri Tonetu bom že spravil ljubezen zopet na pravo mesto. On je moj vzgled za vse. In ako eden zapopade ljubezen, zakaj je ne bi tudi drugi? Vsi in vsi! Ne bom jim dal miru! Saj ne bomo mogli na tem svetu kmalu več dihati, ako bo ostalo tako, kakor je sedaj! Brez ljubezni ni življenja, gospod župnik ... brez te mora vse propasti, vse izginiti! Naj pogledajo: da so imeli le malo ljubezni ljudje, ne bi bili moji mater ..." Peter je požrl slino. "Nak, gospod župnik, o svojih stvareh ne bom govoril! Ampak ..." pukljavemu apostolu so se zopet orosile oči. "Ampak, naj pogledajo, kaj zopet počenjajo ljudje z ubogo ženico, z Marijano tam doli. Čarovnica in čarovnica in šepasta čarovnica so jo že ves čas imenovali, in ... in dimnik so ji bili zamašili, in ... in sedaj pa govore, po vsej vasi, da ima s samim hudičem opraviti. Da so videl Elizabeto gospod župnik ... kake oči je imela ... in kak obrazček ..." Pod potokom solza je Peter komaj še zamolčal govoriti. Le s teza-vo, sunkoma je povedal zgodbo o Tonetovem krščanskem sežnju in o svojem nočnem delu. "Sedaj pa govore: hudič ji je prišel sežen in klade zdrobil!"

Ogorčeno je gospod Felician Vodnik vstal. Roke na hrbtu prekrizane, je korakal po izbi, tako naglo, da je dolgi spalni plašč kar za njim opletal. V obraz rdeč jeze, je obstal pred mizo ter udaril s pestjo tako, da je skodelica kar odskočila. "Naj jih hudič vzame vse skup, te peklenške ljudi!"

Peter Janez se je teh besed manj ustrašil, nego pa gospod Felician sam. Zunaj v veži pa se je začelo kašljanje. Prečistiti pa je napol v jezi napol v zadregi nadaljeval: "Nu, da, saj je že tako, da človek sploh več ne ve, kaj bi storil. V našega ljubelega Boga ne verujejo več, ako jim neprestano ne treseš peklenškega ognja pod stoli. Če pa jim rečeš besedo o hudiču, tedaj plašijo drug drugega z njim ... vsak sam pa se ga ne boji. Kmetje! Kmetje! Pa pravijo vedno: verno ljudstvo ... Ja! 'Ježeš, Marija, to je vsa njih vera!' Privlekel je iz žepa modro in belo ruto, se glasno useknul ter si vzel pomirjevalno prežico. Nato je stopil za naslanjač, v katerem je sedel Peter, prijel ga z obema rokama za glavo ter mu jo nekoliko pozibal. "Nikar se ne razburjaj, Peterček! Prihodnjo nedeljo po pridigi jim bom spregovoril pošteno besedo!" Zunaj v veži je očitno vlekel hud prepah — kajti Katra je neprestano pokajljevala. Gospod Felician pa ni čul to pot ničesar. "In tisti, ki mi ne bo pustil zanaprej uboge žene v miru, se lahko veselijo spovednico! Saj ni več tako dolgo do Velike noči!"

Peter Janez je stiskal župnikovo desnico. "Bog naj jim lona, gospod župnik, tavženkrat naj jim lona!"

"Nehaj in ne stiskaj tako!" Gospod Felician je hitro skril svojo roko na varno. "Da bova rešila ubogo ženo takih govoric — le računaj name! Sedaj pa mi moraš tudi ti storiti uslugo." Sedel je zopet na zofo ter segel po pipi. Krepko je moral vleči, predno jo je pripravil, da je zopet pravilno vlekel. "Glej, Peterček, ne šteješ pri meni nič manj in nič več, kakor drugi. Zame so vsi enaki. Solnce in dež, dobre in slabe čase ... vse to dela naš Gospod Bog ... tedaj moramo tudi biti z vsem zadovoljni. In ravno tako so meni tudi ljudje. Ti s svojim maslenodobrim srcem mi nisi nič več, nego pa najbolj trmasti debeloglav v vasi. V tebi pa ni zahrbtnosti, tedaj tudi ne boš izblebel ni-

ti najmanjše besedice o tem, kar govoriva ... in zato ti bom tudi sedaj povedal prav odkritosrčno nekaj, kar nisem še nikomur." Zunaj pri vratih se je čulo hrkanje, ostro in razdraženo. To pot je postal gospod Felician pozoren. Krepko je pihnil oblak dima preko mize in dejal: "Bodi tako dober, Peterček, pa zapri vrata ... zdi se mi, da vleče!"

Peter Janez je tako storil. Ko je zopet sedel na "oblaznjenega" ter je vprl pesti ob kolena, je gledal župnika tako resno in tako pobožno, kakor da mu je služba božja, ko mu bo gospod povedal "ono," kar ni še nikomur.

"Glej, Peterček ... že trideset dolgih let župnikujem v tej vasi. Mnogočesa sem moral požreti, mnogokaj premagati. Pred tridesetimi leti sem bil tudi jaz taka vroča glavica in sem menil: moram strgati raz nebo modrinjo in moram jo natrpati v srca ljudem. S časom pa sem postal bolj skromen. Danes sem zadovoljen, če lahko človeku v njegovi največji srčni temi prižgem lučko le za kako uro. Četudi ugasne ... malo odseva bo vendarle pustila. Zadovoljen sem, ker sem spoznal, da bi pri najboljši volji ne mogel doseči ničesar več. Nekoliko pomagati na do-bri poti, ki jo je kdo našel ... da! Ljudi pa spremeniti, da bi bili drugačni, kakor so ..."

Gospod Felician ni končal stavka, pač pa le zmajal z glavo. "Glej, Peterček ... ko sem prišel semkaj v vas, sem našel stare ljudi in kup otrok. Stari so pomrli, mali so postali veliki, zopet je rasel drug mlad do-rast. Kakih tisoč faranov mi obrnjeni ... kakor da se je

je šlo skozi roke in skozi srce. In vsak je imel drugačen nos, drugačne lase in drugačne oči ... vsak drug suknjič, drugačno veselje, druge bolesti! Ako pa pogledam natančneje, tedaj vidim, da je bilo vendarle vedno isto ... in na koncu je bil vsak človek prav tak kakor drugi; le vedno isto testo, samo s to razliko, da se je masleno testo nekoliko drugače speklo v peči nego pa pri odprtem ognju. In ko sem postal malo starejši in tudi bolj miren, glej Peter, sem ugotovil, da smem v resnici biti zadovoljen, ker je le vedno več dobrih ljudi, kakor pa bi si človek mislil. Človeška hudobija pa večinoma ni drugo nego nerazumevanje v bolni glavici!"

Peter Janez je iztegnil roke, kakor bi mu nudil gospod Felician tečnega kruha za lačno dušo. "Boglonaj, gospod župnik ... povedali so mi nekaj — nekaj dobrega! Oni pač imajo ljubezen! Človeku kar dajo nove opore! Kajne ... kajne, da je res, da je večina njih dobra? In naj vedo ... misli sem si, da bi pač morali biti vsi dobri, vsi! To vero pa so mi iztrgali ljudje, kakor bi iztrgali košček mesa iz mojega srca!" Šel je z rokavom preko solznih oči in nosa. "In ... ne vem kako, ampak ... nu, da, kakor položimo obliž na rano, zato sem tudi tako pretuhtal in se dejal: samoten, prost človek je vedno dober. In da bi imel takega človeka vedno samega, bi ga že lahko obdelaval. Ampak ... sedaj naj pazijo, gospod župnik ... kako pomrli, mali so postali veliki, dar pa jih je mal kupček skupaj, tedaj so vsi premenjeni, rast. Kakih tisoč faranov mi obrnjeni ... kakor da se je

sam peklenšček med nje zaka-dil. Pa spusti eden vrbica, in še predno sede ta drugemu na glavo, je že tako velik kakor krokar. Deset jih je na kupu, pa niso desetkrat slabši nego en sam ... pač pa stokrat slabši kakor samo polovica enega. Naj mi povedo, gospod župnik, kako pride to?"

Zamišljeno je gospod Felician nagubančil čelo ter se z ustnikom pipe podrgnil po nosu. "Peterček, tu me pa vprašuješ preveč. To je pač najbrže tako, kakor mala iskrica, ki zaneti velik požar, ali pa v letu kuge en bolnik, ki jih okuži na tisoče. Nalezljivost človeške besede je že napravila na tem svetu dokaj gorja. Vendar pa ima tudi svoje dobre strani in je že marsikaj lepega ustvarila. Kajti, kadar čujejo dobro besedo tisoči in se jih ta dobra beseda tudi prime, tedaj zraste iz nje nekaj velikega, kakor zraste krepko drevo, kadar pade njegovo seme na rodovitna tla."

"Ali je to mogoče, gospod župnik? Da bi jih na stotine želelo čuti dobro besedo?" Petrove oči so poživele, kakor dva plamenčka, ki sta dobila novega kuriva. "Ko bi bilo to res

NAZNANILO!

DR. CARLSON želi naznaniti, da se je povrnil v urad po več mesečni odsotnosti radi bolezni.

BRUSS RADIO SERVICE

6026 ST. CLAIR AVENUE
ENDicott 4324

Ene tretino popusta na vseh Cunningham ali RCA tubih, ako zamenjate stare tube.

DOBER PREMOK!

Točna postrežba
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
Stari Cimpermanovi prostori
HENDERSON 5798
FRANK ARKO, zastopnik

Michael Casserman

18700 Shawnee Ave.
PLUMBING & HEATING
KENmore 3877

Sode, mošt, grozdje!

Prodajamo najboljše ohijsko belo in črno grozdje. Garantirani sodi od žganja. Stoprocenten mošt iz najboljšega grozdja. Vse po nizki ceni. Se priporočamo.

Anton Baraga

15506 Holmes Ave.

Tel. Liberty 1526

"Narava v Surovosti je redkokdaj MILA"

BITKA PRI HASTINGS
—1066 PO KR.

"Narava v Surovosti" — kot jo je naslikal J. Scott Williams ... navdahnjen od razpaljene divjosti normanskih tolč pod Viljemom Zavojevalcem, v njihovem neusmiljenem napadu proti Angležem v bitki pri Hastings, 14. oktobra 1066. "Narava v Surovosti je Redkokdaj Mila" — in surov tobak nima mesta v cigaretah.

V Luckies ni surovega tobaka —zato so tako mile

Mi kupujemo najboljši in naj-finejši tobak na celem svetu — toda s tem še ni povedano, zakaj ljudje vsepovsod smatrajo Lucky Strike za najmilejšo cigareto. Dejstvo je, da nikdar ne pregledamo resnice, da je "Narava v Surovosti Redkokdaj Mila" — zato je temu finemu tobaku po primernem sta-

ranju in miljenju dana dobrota onega Lucky Strike čistilnega procesa, ki je opisan z besedami — "It's toasted". Zato pravijo ljudje v vsakem mestu, trgu in vasi, da so Luckies tako mile cigarete.

"It's toasted"

Ta zavoječ milih Luckies